

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح بند (ل) ماده (۱۳۹) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم
مصوب ۱۳۸۰»

مقدمه

به منظور تقویت و حمایت از فعالیت‌های فرهنگی و هنری، دولت جمهوری اسلامی ایران بر طبق بند «ل» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم، این‌گونه فعالیت‌ها را معاف از مالیات دانسته است. در اغلب تولیدات فرهنگی، سود محور کار نبوده بلکه رضایت‌مندی اجتماعی هدف می‌باشد. به این دلیل و نیز حمایت از اصحاب فرهنگ و هنر و تشویق به خلق آثار جدید و رعایت عدالت در بین این حرفه و سایر حرفه‌ها، معافیت مالیاتی در این حوزه ضروری به نظر می‌رسد. طرح اصلاح بند «ل» ماده (۱۳۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم در مجلس شورای اسلامی در راستای این هدف مطرح گردیده است و در این گزارش اظهار نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در این خصوص ارائه شده است.

۱. موضوع طرح

در این طرح ضمن ارائه یک ماده واحده این چنین آمده است که: بند «ل» ماده (۱۳۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ به شرح ذیل اصلاح گردد:

فعالیت‌های انتشاراتی و مطبوعاتی، فرهنگی و هنری که به موجب مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران انجام می‌شوند، از پرداخت مالیات معاف است.

در متن اصلاح پیشنهادی بند «ل» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم نسبت به متن موجود در قانون مالیات‌های مستقیم، عبارت سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران اضافه شده است.

۲. بررسی ابعاد مختلف و نکاتی در خصوص طرح

طرح مذکور با هدف حمایت از فعالیت‌های فرهنگی و هنری سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مطرح گردیده است، اما تصویب این طرح دارای تبعات منفی خواهد بود که لازم است مورد توجه قرار گیرد.

از آن جایی که تمام فعالیت‌های فرهنگی و هنری، مطبوعاتی و انتشاراتی باید با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی فعالیت نمایند، بنابراین دخالت سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در اعطای مجوز برای این دسته از فعالیت‌ها، منجر به ایجاد دوگانگی در مرجع صدور مجوز برای آن‌ها خواهد شد و مطمئناً اختلالاتی ایجاد خواهد نمود. از طرف دیگر همین امر سبب خواهد شد تا فعالیت‌هایی که به هر دلیلی نتوانسته‌اند از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز فعالیت بگیرند، از طریق صدا و سیما مجوز گرفته و به این ترتیب زمینه برخی سوء استفاده‌ها، ایجاد فساد اداری و... فراهم می‌شود و تبعات منفی خاص خود را در پی خواهد داشت.

همچنین این امکان فراهم می‌شود تا به‌منظور بهره‌مندی از معافیت‌های مالیاتی، اکثر فعالیت‌های تجاری در قالب فعالیت‌های فرهنگی مجوز فعالیت گرفته و این موضوع باعث افزایش فرار مالیاتی می‌شود و ضمن کاهش درآمدهای مالیاتی دولت، مانع بزرگی در ارتقای کیفیت فعالیت‌های فرهنگی می‌باشد.

علاوه بر این، مقدمه این طرح حاوی اشکال قانونی است. به‌عنوان مثال از بندهای ۴ و ۵ مقدمه مذکور این‌طور استنباط می‌شود که صدا و سیما به‌دلیل آنکه حجم زیادی از فعالیت‌های فرهنگی را بر دوش می‌کشد نباید میان او و فعالیت‌های بخش خصوصی طرف وزارت ارشاد تبعیض باشد لذا چنین به‌نظر می‌رسد که در اصلاحیه پیشنهادی، خود سازمان صدا و سیما طرف توجه بوده است. در صورتی که موضوع طرح صرفاً محدود به اضافه نمودن صدا و سیما به‌عنوان مرجع مضاعف در صدور مجوز است.